

TURKEY RIGHTS MONITOR

Sayı 282 | Tarih 10-16 Kasım

KEYFİ GÖZALTI VE TUTUKLAMALAR

Hafta boyunca savcılar en az ... kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir [görüş](#) belgesinde söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir [veritabanı](#) vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

16 Kasım: Merve Saydan, AİHM'in hukuka aykırı bulduğu delillere dayanan Gülen hareketi bağlantılı suçlamalarla, bir yaşındaki bebeğiyle birlikte Eskişehir'de tutuklanarak [cezaevine](#) gönderildi; AİHM Türkiye'nin bağlayıcı kararlarını uygulamasını bekliyor.

ZORLA KAYBEDİLMELER

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevinden ihraç edilen ve 6 Ağustos 2019 tarihinde ortadan kaybolduğu ihbar edilen eski kamu çalışanı [Yusuf Bilge Tunc](#)'tan bir haber alınamadı. Tunc'un ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin dahil olduğuna dair güçlü bulgular içeren bir dizi [zorla kaybedilme](#) vakasının son örneklerinden biri oldu.

İFADE VE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ

13 Kasım: Türkiye, ulusal güvenlik gerekçesiyle tutuklu muhalefet adayı Ekrem İmamoğlu'nun seçim kampanyasına ait X hesabını [erişime](#) engelledi.

14 Kasım: Freedom House'un 2025 raporunda Türkiye, internet özgürlüğünde uzun vadeli en keskin [düşüş](#) yaşayan ülkeler arasında gösterildi; 31/100 puan verilen rapor, sansür, erişim kısıtlamaları, gözetim ve yeni siber güvenlik yetkilerindeki genişlemeyi vurguladı.

İNSAN HAKLARI SAVUNUCULARI

14 Kasım: Savcılık, avukat ve İHD Eş Genel Başkanı Eren Keskin'i hedef alan cinsiyetçi ve tehditkâr sosyal medya paylaşımlarına ilişkin soruşturmayı [kapattı](#).

YARGI BAĞIMSIZLIĞI VE HUKUK DEVLETİ

10 Kasım: Bağımsız milletvekili Mehmet Yeneroğlu, Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un Türkiye'nin [AİHM](#) kararlarına uyum oranını yanıltıcı biçimde sunduğunu belirterek, ülkenin öncü davaların yalnızca yüzde 68'ini uyguladığını ve 448 kararın hâlâ yerine getirilmediğini söyledi.

KÜRT AZINLIK

13 Kasım: Bir cezaevi kurulu, eski Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Selçuk Mızraklı'nın denetimli serbestlik başvurusunu, "örgütten ayrıldığına dair" beyan vermeyi reddettiği gerekçesiyle yine [kabul etmedi](#).

14 Kasım: Bir Türk mahkemesi, Medya Haber TV'de program moderatörlüğü yapan gazeteci Rahime Karvar'a, bir terör örgütüne yardım suçlamasıyla iki yılı aşkın süreli [hapis](#) cezası verdi.

MÜLTECİLER VE GÖÇMENLER

15 Kasım: Human Rights Watch, Türkiye'nin Uygurların oturum izinlerini iptal ederek keyfi kısıtlama kodları uyguladığını ve bazılarını üçüncü ülkelere gönderdiğini, bunun da Çin'e [geri gönderme](#) riski taşıdığını bildirdi; yaklaşık 50 bin kişilik Uygur topluluğu artık kendini güvende hissetmiyor.

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE

12 Kasım: DEM Parti milletvekilleri, 17 yaşındaki bir kız çocuğunun tutuklu bulunduğu cezaevinde tehdit ve cinsel içerikli gözdağına maruz kaldığı iddiaları üzerine [meclis araştırması](#) talep etti.

12 Kasım: Gülen hareketine bağlı olduğu iddiasıyla cezaevinde bulunan 72 yaşındaki Abdullah Tırpan'ın ciddi hastalığı nedeniyle defalarca bayıldığı ve tıbbi tahliye taleplerinin [reddedildiği](#) bildirildi.

13 Kasım: Sosyal medya kullanıcıları, yeniden yargılama süreci devam ederken 16 aylık kızıyla birlikte hapiste bulunan Deniz Gündoğdu'nun serbest bırakılması için [kampanya](#) başlattı.

14 Kasım: Erzincan Kadın Kapalı Cezaevi'nde iki tutuklu kadın, kelepçeli muayeneye zorlanmaları nedeniyle [tedaviye erişemedi](#); doktor, suç gerekçesine göre ayırım yapamayacağını belirtse de jandarma kelepçeleri çözmeyi reddetti.

15 Kasım: İnsan Hakları Derneği'nin raporuna göre Türkiye'de 2024 yılı boyunca en az 3.254 [işkence](#) ve kötü muamele vakası kaydedildi; protesto yasakları, keyfi gözaltılar, ağır cezaevi koşulları ve ifade özgürlüğü üzerindeki baskılar sürdü.